

Υπόθεση C-389/23

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία κατάθεσης:

27 Ιουνίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Amtsgericht Wedding (Γερμανία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

19 Μαΐου 2023

Αιτούσα:

Bulgarfrukt – Fruchthandels GmbH

Καθής:

Oranzherii Gimel II EOOD

Διάταξη

Στην υπόθεση

Bulgarfrukt – Fruchthandels GmbH, [παραλειπόμενα] 81373 Μόναχο

–Αιτούσα–

[παραλειπόμενα]

κατά

Oranzherii Gimel II EOOD, [παραλειπόμενα] 1839 Σόφια, Βουλγαρία

–Καθής–

[παραλειπόμενα]

το Amtsgericht Wedding (ειρηνοδικείο Wedding) [παραλειπόμενα] εξέδωσε στις 19.05.2023 την ακόλουθη διάταξη:

I.

Αναστέλλει την ενώπιόν του διαδικασία.

II.

Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως, τα ακόλουθα ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης:

- 1) Έχουν ο κανονισμός (ΕΚ) 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις («επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων») και κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) 1348/2000 του Συμβουλίου, και ο κανονισμός (ΕΚ) 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, την έννοια ότι αντιβαίνει σε αυτούς εθνική νομοθετική ρύθμιση η οποία ορίζει ότι μια ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής πρέπει να κηρύσσεται άκυρη από το δικαστήριο που επιλαμβάνεται ενδίκου μέσου κατ' αυτής, εάν δεν κοινοποιήθηκε ή δεν κοινοποιήθηκε νομίμως στον καθού;
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα: Έχουν οι προδιαληφθέντες κανονισμοί την έννοια ότι αντιβαίνει σε αυτούς εθνική νομοθετική ρύθμιση η οποία ορίζει ότι αναγκαστική εκτέλεση επισπευδόμενη δυνάμει ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής πρέπει να κηρύσσεται ανεπίτρεπτη εάν η εν λόγω διαταγή πληρωμής δεν κοινοποιήθηκε ή δεν κοινοποιήθηκε νομίμως στον καθού;
- 3) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα: Έχει ο κανονισμός 1896/2006 την έννοια ότι ένας καθού που τελεί εν γνώσει της έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής δεν μπορεί να υποβάλει παραδεκτώς δήλωση αντιρρήσεων κατ' αυτής εάν αυτή δεν του έχει ακόμη κοινοποιηθεί ή δεν του έχει κοινοποιηθεί νομίμως;

Σκεπτικό

I.

Μετά από αίτηση της εδρεύουσας στη Γερμανία αιτούσας το Amtsgericht Wedding (ειρηνοδικείο Wedding) –δικαστήριο αρμόδιο για την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής στη Γερμανία– εξέδωσε στις 4.1.2019 κατά της εδρεύουσας στη Βουλγαρία καθής ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής σύμφωνα με τον κανονισμό 1896/2006. Η κοινοποίηση διενεργήθηκε σύμφωνα με τον κανονισμό 1393/2007 μέσω των βουλγαρικών αρχών. Η βουλγαρική υπηρεσία παραλαβής εξέδωσε στη συνέχεια βεβαίωση ότι η κοινοποίηση έλαβε χώρα στις 26.7.2019. Ωστόσο, από τη βεβαίωση που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1393/2007 δεν προκύπτει ότι η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής εγχειρίστηκε σε κάποιο πρόσωπο, επιδόθηκε ή κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικά

μέσα, τοποθετήθηκε σε γραμματοκιβώτιο ή κατατέθηκε κατά διαφορετικό τρόπο. Αντιθέτως, στο σημείο 12.2.1.3 είχε σημειωθεί ότι η επίδοση ή κοινοποίηση διενεργήθηκε με άλλη μέθοδο. Οι σχετικές διευκρινίσεις είχαν γραφεί στη βουλγαρική γλώσσα και έχουν σε ελεύθερη απόδοση στη γερμανική ως εξής: «Άρθρο 50, παράγραφος 2, GPK (βουλγαρικός κώδικας περί της διαδικασίας ενώπιον των δικαστηρίων): Το πρόσωπο έχει εγκαταλείψει τη διεύθυνση αυτή και η διεύθυνσή του δεν έχει καταχωριστεί στο μητρώο. Οι διαταγές (...) θεωρείται ότι έχουν κοινοποιηθεί νομίμως.» Το αρμόδιο για την έκδοση της διαταγής πληρωμής δικαστήριο, θεωρώντας ότι έχει πραγματοποιηθεί έγκυρη επίδοση, προέβη στις 24.4.2020 σε κήρυξη της εκτελεστότητας δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 1, του EuMVVO (Europäische Mahnverfahrensverordnung, κανονισμού για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής).

Με τηλεομοιοτυπία της 1ης Μαρτίου 2021 η καθής υπέβαλε δήλωση αντιρρήσεων κατά της διαταγής πληρωμής και ζήτησε επικουρικώς την «επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση». Στη δήλωση αντιρρήσεων η καθής επικαλέσθηκε, επισυνάπτοντας ένορκη βεβαίωση, ότι έλαβε γνώση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής το πρώτον στις 24.2.2021 στο πλαίσιο μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης. Μετά από υπόδειξη του δικαστηρίου σχετικά με τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα, με υπόμνημα της 25ης Μαρτίου 2021 κατέστησε σαφές ότι προτίθετο να επικαλεσθεί την έλλειψη νόμιμης κοινοποίησης βάσει του άρθρου 1092a του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας).

II.

Στην υπό κρίση υπόθεση, η καθής προβάλλει ότι η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής δεν της είχε επιδοθεί ή κοινοποιηθεί.

Η αίτηση επανεξέτασης σύμφωνα με το άρθρο 20 του κανονισμού 1896/2006 προϋποθέτει σε όλες τις εναλλακτικώς προβλεπόμενες περιπτώσεις ότι έχει πραγματοποιηθεί έγκυρη επίδοση ή κοινοποίηση, έχει κινηθεί η προθεσμία υποβολής δήλωσης αντιρρήσεων κατά το άρθρο 16, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού και τέτοια δήλωση δεν έχει υποβληθεί εμπροθέσμως. Το ΔΕΕ έχει αποφανθεί επί προδικαστικής παραπομπής του δικάζοντος δικαστηρίου με απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2014, *eco cosmetics* και *Raiffeisenbank St. Georgen* (C-119/13 και C-120/13, EU:C:2014:2144), ότι διαδικασία επανεξέτασης της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 20 του κανονισμού 1896/2006 δεν εφαρμόζεται όταν προκύπτει ότι ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής δεν επιδόθηκε ή δεν κοινοποιήθηκε κατά τρόπο συνάδοντα προς τις ελάχιστες προδιαγραφές που θεσπίζονται με τα άρθρα 13 έως 15 του εν λόγω κανονισμού. Το ΔΕΕ έκρινε επίσης στο πλαίσιο αυτό ότι ο καθού, όταν η εν λόγω παρατυπία προκύπτει το πρώτον μετά την κήρυξη της εκτελεστότητας της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, πρέπει να έχει τη δυνατότητα να καταγγείλει την παρατυπία αυτή, η οποία, εφόσον αποδειχθεί προσηκόντως, συνεπάγεται την ακυρότητα της εν λόγω κήρυξης της εκτελεστότητας. Ελλείψει πρόβλεψης ενδίκου μέσου στο δίκαιο της Ένωσης, η σχετική δικαστική προστασία πρέπει να κατοχυρώνεται στο πλαίσιο εθνικών ρυθμίσεων.

[Παραλειπόμενα] [Ανάπτυξη σχετικά με το προϊσχύσαν νομικό καθεστώς το οποίο δεν είναι κρίσιμο εν προκειμένω]

Αργότερα, ο Γερμανός νομοθέτης θέσπισε με το άρθρο 1092a ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας) μια εθνική ρύθμιση για ένα ειδικό ένδικο μέσο. Το άρθρο αυτό έχει ως εξής:

Ένδικα μέσα σε περίπτωση έλλειψης κοινοποίησης ή μη νόμιμης κοινοποίησης της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής

(1) ¹Ο καθού μπορεί να ζητήσει την ακύρωση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, εφόσον αυτή

1. δεν του κοινοποιήθηκε ή
2. του κοινοποιήθηκε κατά τρόπο μη συνάδοντα προς τα άρθρα 13 έως 15 του κανονισμού (ΕΚ) 1896/2006.

– ²Η αίτηση υποβάλλεται εντός μηνός από το χρονικό σημείο κατά το οποίο ο καθού έλαβε ή μπορούσε να έχει λάβει γνώση της έκδοσης της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής ή της πλημμέλειας της κοινοποίησης.

– ³Εφόσον το δικαστήριο κρίνει βάσιμη την αίτηση για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής κηρύσσεται άκυρη.

(2) ¹Εφόσον το δικαστήριο κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης κατά την παράγραφο 1, πρώτη περίοδος, έχει ήδη κηρύξει εκτελεστή την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΚ) 1896/2006 και πλέον κάνει δεκτή την αίτηση, κηρύσσει το ανεπίτρεπτο της αναγκαστικής εκτέλεσης της διαταγής πληρωμής. ²Η παράγραφος 1, τρίτη περίοδος, εφαρμόζεται αναλόγως.

(3) ¹Το δικαστήριο αποφασίζει με διάταξη. ²Η διάταξη δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. ³Το άρθρο 1092, παράγραφοι 2 έως 4, εφαρμόζεται αναλόγως.

III.

Ως προς το πρώτο προδικαστικό ερώτημα:

- 1 Κατά το δικάζον δικαστήριο δεν έχει λάβει χώρα έγκυρη επίδοση ή κοινοποίηση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής. Η βουλγαρική υπηρεσία παραλαβής θεωρεί μεν στη σχετική βεβαίωση ότι έχει πραγματοποιηθεί νόμιμη επίδοση ή κοινοποίηση· ωστόσο, από το περιεχόμενό της, μετά από μετάφραση των αναγραφόμενων σε αυτήν, δεν προκύπτει [ότι εφαρμόστηκε] τρόπος νόμιμης επίδοσης ή κοινοποίησης σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης. Η υπηρεσία παραλαβής διευκρίνισε μάλιστα, ότι η καθής είχε ήδη εγκαταλείψει την [αναφερόμενη στην προς κοινοποίηση πράξη] διεύθυνση και δέχθηκε ότι η

επίδοση ή κοινοποίηση μπορεί να θεωρηθεί πως έχει συντελεσθεί μόνον επί τη βάσει ακόμη υφιστάμενων καταχωρίσεων στο εμπορικό μητρώο. Συνεπώς, η υπηρεσία παραλαβής θεώρησε ότι η επίδοση ή κοινοποίηση έχει συντελεσθεί, αποκλειστικά βάσει πλάσματος δικαίου που (προφανώς) απορρέει από το εσωτερικό βουλγαρικό δίκαιο. Τούτων δοθέντων είναι εμφανές ότι δεν έχουν τηρηθεί οι αυστηρότερες ελάχιστες προϋποθέσεις νόμιμης επίδοσης ή κοινοποίησης που απορρέουν από τα άρθρα 12, παράγραφος 5, 13-15 του EuMVVO (Europäische Mahnverfahrensverordnung, κανονισμού για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής)· αντιθέτως προς τα ενδεχομένως προβλεπόμενα στο βουλγαρικό δίκαιο, αυτές δεν προβλέπουν πλασματική επίδοση ή κοινοποίηση, βασιζόμενη μόνον σε καταχωρίσεις στο εμπορικό μητρώο.

- 2 Εκ προοιμίου, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι θεωρεί τη ρύθμιση του άρθρου 1092a του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας) αμφισβητήσιμη από πλευράς δικαίου της Ένωσης, διότι για το ένδικο μέσο προβλέπεται προθεσμία και η έναρξη της προθεσμίας συναρτάται με χρονικό σημείο κατά το οποίο ένας καθού έχει γνώση μόνο της έκδοσης της διαταγής πληρωμής ή της πλημμέλειας της κοινοποίησης, χωρίς να έχει απαραίτητως ενώπιόν του τη διαταγή πληρωμής ή να απαιτείται να έχει έστω γνώση σε ποιο δικαστήριο ή [σε σχέση] με ποιον αριθμό υπόθεσης θα μπορούσε να ασκήσει ένδικο μέσο. Η προθεσμία αρχίζει μάλιστα να τρέχει ακόμη και όταν ο καθού απλώς θα μπορούσε να έχει την εν λόγω γνώση, δηλαδή [ακόμη] και σε περίπτωση άγνοιας της ύπαρξης της διαταγής πληρωμής από ελαφρά αμέλεια.

Το αιτούν δικαστήριο δεν συμπεριλαμβάνει ωστόσο το ζήτημα αυτό στο αντικείμενο του υποβληθέντος προδικαστικού ερωτήματος, διότι δεν είναι κρίσιμο για την επίλυση της υπό κρίση διαφοράς. Η καθής προέβαλε και τεκμηρίωσε επαρκώς ότι έλαβε γνώση της διαταγής πληρωμής το πρώτον στις 24.2.2021. Ήδη το υπόμνημα της καθής της 1ης Μαρτίου 2021 (αντιρρήσεις και «επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση»), όπως και το υπόμνημα της 25ης Μαρτίου 2021, έπρεπε να ερμηνευθούν ως ένδικο μέσο κατ' άρθρο 1092a του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας). Τούτο διότι ως αιτιολογία [η καθής] επικαλείτο αποκλειστικά την έλλειψη επίδοσης ή κοινοποίησης. Το υπόμνημα της 1ης Μαρτίου 2021 ήταν εμπρόθεσμο βάσει του άρθρου 1092a, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας), με συνέπεια ότι το ερώτημα, κατά πόσον η διάταξη είναι ανεφάρμοστη και λόγω της ρύθμισης της προθεσμίας, δεν είναι κρίσιμο στην υπό κρίση υπόθεση.

- 3 Κρίσιμο για την επίλυση της υπό κρίση διαφοράς είναι ωστόσο το ερώτημα, ποια έννομη συνέπεια πρέπει να απαγγείλει το δικαστήριο.

Το ΔΕΕ αποφάνθηκε με την απόφαση eco cosmetics και Raiffeisenbank St. Georgen [απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2014, eco cosmetics και Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 και C-120/13, EU:C:2014:2144], ότι ένα εθνικό ένδικο μέσο με το οποίο ο καθού προβάλλει επιτυχώς ότι η ευρωπαϊκή διαταγή

πληρωμής δεν του κοινοποιήθηκε ή δεν του κοινοποιήθηκε νομίμως πρέπει να συνεπάγεται την ακυρότητα της κήρυξης της εκτελεστότητας. Το αιτούν δικαστήριο αντιλαμβάνεται μεν τούτο ως ελάχιστη απαίτηση, η οποία δεν αποκλείει γενικώς κάθε αποκλίνουσα εθνική ρύθμιση. Ωστόσο, το αιτούν δικαστήριο αμφιβάλλει κατά πόσον η κατ' ακολουθίαν θεσπισθείσα, εμφανώς αυστηρότερη από την απόφαση του ΔΕΕ γερμανική ρύθμιση, μπορεί να εφαρμοσθεί. Σύμφωνα με το άρθρο 1092a, παράγραφος 1, τρίτη περίοδος, του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας), εφόσον η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής δεν κοινοποιήθηκε ή δεν κοινοποιήθηκε νομίμως, το δικαστήριο την κηρύσσει άκυρη.

α. Κατά το αιτούν δικαστήριο, το άρθρο 1092a, παράγραφος 1, του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας) αντιβαίνει στις διατάξεις του κανονισμού 1896/2006, ιδίως στα άρθρα 16 και 17. Το άρθρο 1092a, παράγραφος 1, του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας) αφορά την περίπτωση κατά την οποία η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής δεν κοινοποιήθηκε καθόλου ή δεν κοινοποιήθηκε νομίμως, ήτοι περίπτωση κατά την οποία η προθεσμία υποβολής δήλωσης αντιρρήσεων δεν έχει ακόμη κινηθεί. Όταν δεν έχει ακόμη κινηθεί καμία προθεσμία εις βάρος του, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι γενικώς ελλείπει ήδη οποιαδήποτε ανάγκη παροχής έννομης προστασίας μέσω της θέσπισης ειδικού ένδικου μέσου με το οποίο ένας καθού να μπορεί να αμυνθεί κατά μιας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής. Κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, αυτό συνιστά ταυτόχρονα παράβαση των διατάξεων του κανονισμού 1896/2006. Τούτο διότι στον εν λόγω κανονισμό ως ένδικο μέσο κατά μιας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής προβλέπεται μόνον η δήλωση αντιρρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 16, η υποβολή της οποίας έχει ως αποτέλεσμα σύμφωνα με το άρθρο 17 τη συνέχιση της διαδικασίας ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων του κράτους μέλους προέλευσης. Αντιθέτως, το άρθρο 1092a, παράγραφος 1, του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας) προβλέπει ότι ο καθού μπορεί να ασκήσει σε πολύ προγενέστερο χρόνο ένδικο μέσο διάφορο της δήλωσης αντιρρήσεων, με το οποίο μάλιστα μπορεί να επιτύχει την κήρυξη της ακυρότητας της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής. Ο καθού έχει συνεπώς τη δυνατότητα να αποτρέψει εξ ολοκλήρου την προβλεπόμενη στο άρθρο 17 διάγνωση της διαφοράς από κατ' αντιδικίαν δικάζον δικαστήριο. Για τον λόγο αυτόν το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι η ανωτέρω ρύθμιση αντίκειται στην αρχή της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης.

β. Περαιτέρω, το δικαστήριο έχει αμφιβολίες σχετικά με τη ρύθμιση του άρθρου 1092a, παράγραφος 1, του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας) για τον λόγο ότι το ερώτημα, κατά πόσον η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής θα κηρυχθεί άκυρη ή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 του κανονισμού 1896/2006, θα διεξαχθεί κατ' αντιδικίαν διαγνωστική διαδικασία, εξαρτάται από τυχαία περιστατικά. Εφόσον το αρμόδιο για την έκδοση της διαταγής πληρωμής δικαστήριο διαπιστώσει το ίδιο ότι η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής δεν κοινοποιήθηκε καθόλου ή δεν κοινοποιήθηκε νομίμως, λαμβάνει (αυτονοήτως) εξ ιδίας πρωτοβουλίας πρόνοια για την πραγματοποίηση νέας κοινοποίησης, η οποία ενδέχεται να ενεργοποιήσει τις περαιτέρω έννομες συνέπειες των άρθρων 16 και

17 του κανονισμού ή οδηγεί ακόμη και στην τελεσιδικία της διαταγής πληρωμής, σε περίπτωση που δεν υποβληθεί δήλωση αντιρρήσεων κατ' αυτής. Εφόσον ο καθού πληροφορηθεί σε μια τέτοια περίπτωση, ακόμη και κατά τύχη (π.χ. μέσω κοινοποίησης σε εσφαλμένο παραλήπτη, ο οποίος τον ενημερώνει, ή μέσω κοινοποίησης από την οποία λείπει μια απαιτούμενη μετάφραση), εκ των προτέρων την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και ασκήσει το ένδικο μέσο βάσει του άρθρου 1092a του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας), η διαταγή πληρωμής θα έπρεπε να ακυρωθεί εν όλω από το δικαστήριο και η δίκη θα τελείωνε οριστικά με νίκη του καθού. Στην περίπτωση όμως που το εάν το δικαστήριο θα διαγνώσει το ίδιο το ελάττωμα της κοινοποίησης, εάν θα κηρύξει την ακυρότητα της διαταγής πληρωμής ή εάν θα διεξαχθεί αργότερα κατ' αντιδικία διαγνωστική διαδικασία, εξαρτάται μόνον από την τύχη, υφίσταται κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου μια αντικειμενικά μη δικαιολογημένη διαφορετική αντιμετώπιση ως προς τις έννομες συνέπειες.

γ. Ο κανονισμός 1896/2006 έχει σκοπό, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 9, να απλουστεύσει και να επιταχύνει τη διασυνοριακή επιδίωξη ή διάγνωση αστικών αξιώσεων. Σύμφωνα με τις αιτιολογικές σκέψεις 1 και 2 του κανονισμού, με αυτόν επιδιώκεται η ενίσχυση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς μέσω της εξάλειψης των εμποδίων για την ομαλή διεξαγωγή πολιτικών δικών. Το αιτούν δικαστήριο διαβλέπει επίσης ενδείξεις για τον κίνδυνο, το ένδικο μέσο κατά το άρθρο 1092a του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας) να αντιστρατεύεται την πρακτική αποτελεσματικότητα του κανονισμού ως προς την επίτευξη των στόχων αυτών. Τούτο διότι όταν ένας δανειστής αντιμετωπίζει το δίλημμα, εάν θα επιδιώξει τις αξιώσεις του μέσω της συνήθους διαδικασίας άσκησης αγωγής ή μέσω της διαδικασίας έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, θα πρέπει, όσο το άρθρο 1092a του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας) παραμένει σε ισχύ, να συνυπολογίζει τον κίνδυνο οριστικής ακύρωσης της διαταγής πληρωμής ακόμη και πριν αυτή εξοπλιστεί με δεσμευτικότητα έναντι του καθού. Αυτό δεν θα είχε ως συνέπεια μόνον ότι ο αιτών επιβαρύνεται με τα έξοδα της διαδικασίας της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, αλλά και ότι θα πρέπει να επιδιώξει τις αξιώσεις του με άσκηση αγωγής σε μια νέα διαδικασία όπου θα εκτίθετο σε ενδεχομένως σημαντική χρονική καθυστέρηση. Αναλόγως των συνθηκών της υπόθεσης ενδέχεται μάλιστα ο αιτών να μην έχει πλέον καμία δυνατότητα να επιδιώξει τις αξιώσεις του, και συγκεκριμένα όταν κατά την κίνηση της νέας διαδικασίας έχει ήδη συμπληρωθεί η παραγραφή. Για τους λόγους αυτούς, η ρύθμιση του άρθρου 1092a του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας) μπορεί να οδηγήσει στο να χρησιμοποιείται η δυνατότητα επιδίωξης μιας αξίωσης μέσω της διαδικασίας της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής μόνον σπανίως.

δ. Το αιτούν δικαστήριο θεωρεί ότι οι αμφιβολίες του όσον αφορά το άρθρο 1092a ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας) επιρρωνύνονται από την μέχρι τώρα νομολογία του ΔΕΕ. Το ΔΕΕ αποφάνθηκε με απόφαση της 2ας Μαρτίου 2017, Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157), ότι η παράλειψη της

επισύναψης του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος II του κανονισμού 1393/2007 δεν συνεπάγεται την ακυρότητα του συνόλου της επίδοσης ή κοινοποίησης, αλλά έχει ως συνέπεια ότι το δικαστήριο πρέπει να συμπληρώσει την επίδοση ή κοινοποίηση κατά το ελλείπον μέρος. Με απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2018, Catlin Europe SE (C-21/17, EU:C:2018:675), το ΔΕΕ αποφάνθηκε ότι ο κανόνας αυτός ισχύει και για επιδόσεις ή κοινοποιήσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής. Εάν η επίδοση ή κοινοποίηση δεν καθίσταται άκυρη εξαιτίας πλημμελειών κατά την πραγματοποίησή της, πολλώ μάλλον θα πρέπει να θεωρηθεί ότι μια τέτοια έννομη συνέπεια αποκλείεται πλήρως όσον αφορά την προς κοινοποίηση πράξη. Υπό την έννοια αυτή θα πρέπει να γίνει αντιληπτή και η αναφορά του ΔΕΕ στην απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2018, Catlin Europe SE (C-21/17, EU:C:2018:675, σκέψη 49), ότι και η πλημμελής επίδοση ή κοινοποίηση δεν επιφέρει την ακυρότητα της προς επίδοση ή κοινοποίηση πράξης.

Υπέρ των αμφιβολιών του αιτούντος δικαστηρίου σχετικά με τη ρύθμιση του άρθρου 1092a του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας) συνηγορεί το ότι ο νεότερος κανονισμός 2020/1784 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2020, περί επιδόσεως και κοινοποίησεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, προβλέπει πλέον στο άρθρο 12, παράγραφοι 5 και 6, διατάξεις περί θεραπείας τυχόν ελαττωμάτων της επίδοσης ή κοινοποίησης, όχι όμως ακυρότητα της επίδοσης ή κοινοποίησης συνολικά ή –όπως εν προκειμένω– της όλης προς κοινοποίηση πράξης.

IV.

Ως προς το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα:

Εφόσον το δικαστήριο, όπως στην υπό κρίση υπόθεση, έχει ήδη κηρύξει εκτελεστή την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, το άρθρο 1092a του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας) προβλέπει ότι το δικαστήριο κηρύσσει επιπλέον το ανεπίτρεπτο της αναγκαστικής εκτέλεσης της διαταγής πληρωμής.

Εφόσον το ΔΕΕ στο πλαίσιο του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος θεωρήσει ότι μια διάταξη, όπως αυτή που θεσπίστηκε με το άρθρο 1092a, παράγραφος 1, του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας), δεν συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης, καθίσταται ανεφάρμοστη –όσον αφορά την ευθεία εφαρμογή της– και η ρύθμιση του άρθρου 1092a, παράγραφος 2, του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας). Τούτο διότι η ρύθμιση αυτή προϋποθέτει ότι το δικαστήριο έχει κρίνει βάσιμη την αίτηση σύμφωνα με την παράγραφο 1 και προβλέπει –με συνέπεια, έστω και αν τούτο ενδεχομένως έχει διαπιστωτικό χαρακτήρα– ότι πρέπει να απαγγείλει και την κήρυξη του ανεπίτρεπτου της αναγκαστικής εκτέλεσης της διαταγής πληρωμής.

Κατά το δικάζον δικαστήριο, ακόμη και στην περίπτωση που το ΔΕΕ καταλήξει στο συμπέρασμα, ότι το άρθρο 1092a, παράγραφος 1, του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας) είναι ανεφάρμοστο, τίθεται το ερώτημα, κατά πόσον στο πλαίσιο του εθνικού ένδικου μέσου, κατ' ανάλογη εφαρμογή –μεμονωμένα– του άρθρου 1092a, παράγραφος 2, του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας), θα μπορούσε να απαγγελθεί και η κήρυξη του ανεπίτρεπτου της αναγκαστικής εκτέλεσης της διαταγής πληρωμής. Ωστόσο, ακόμη και ως προς αυτό υπάρχουν αμφιβολίες. Το ΔΕΕ αποφάνθηκε με την απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2014, *eco cosmetics* και *Raiffeisenbank St. Georgen* (C-119/13 και C-120/13, EU:C:2014:2144) [κατά τη διατύπωση που χρησιμοποίησε] μόνον ότι η δικαστική απόφαση συνεπάγεται την ακυρότητα της κήρυξης της εκτελεστότητας. Ωστόσο, εάν το δικάζον δικαστήριο, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 1092a, παράγραφος 2, του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας) απήγγελε την κήρυξη του ανεπίτρεπτου της αναγκαστικής εκτέλεσης της διαταγής πληρωμής, τούτο κατά τη διατύπωσή του θα αντιτίθετο μονίμως στην εκτέλεση, παρά το γεγονός ότι είναι νοητές περιστάσεις, υπό τις οποίες μετά την εκ των υστέρων νομίμως διενεργηθείσα επίδοση ή κοινοποίηση μπορεί να υφίσταται ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής δεκτική εκτέλεσης.

V.

Ως προς το τρίτο προδικαστικό ερώτημα:

Το ΔΕΕ αποφάνθηκε στις υποθέσεις *Henderson* και *Catlin Europe SE* [αποφάσεις της 2ας Μαρτίου 2017, *Henderson*, C-354/15, EU:C:2017:157 και της 6ης Σεπτεμβρίου 2018, *C-21/17, Catlin Europe SE*, EU:C:2018:675], ότι το δικαστήριο, όταν προκύπτει ότι μια επίδοση ή κοινοποίηση δεν πραγματοποιήθηκε νομίμως, πρέπει να επαναλάβει ή να συμπληρώσει την επίδοση ή κοινοποίηση κατά το ελλείπον μέρος.

Στην υπόθεση της κύριας δίκης, όπως προεκτέθηκε, κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου η κοινοποίηση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής της 26ης Ιουλίου 2019 δεν διενεργήθηκε νομίμως. Με υπόμνημα της 1ης Μαρτίου 2021 η καθής υπέβαλε, πέραν του ενδίκου μέσου που από αυτήν την πλευρά ερμηνεύθηκε ως αίτηση κατ' άρθρο 1092a, παράγραφος 1, του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας), δήλωση αντιρρήσεων κατά της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής. Κατά το χρονικό αυτό σημείο δεν είχε ακόμη κινηθεί η προθεσμία υποβολής δήλωσης αντιρρήσεων. Το δικαστήριο δεν προέβη ωστόσο στη συνέχεια σε νέα επίσημη επίδοση ή κοινοποίηση της διαταγής πληρωμής στην καθής, διότι αυτή της ήταν γνωστή ήδη από τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. Με το τρίτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινισθεί κατά πόσον ένας καθού μπορεί να υποβάλει εγκύτως δήλωση αντιρρήσεων κατά εκδοθείσας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής πριν αυτή του κοινοποιηθεί νομίμως από κάθε άποψη.

Το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι εν προκειμένω απαιτείται αποσαφήνιση, διότι στις υποθέσεις *eco cosmetics* και *Raiffeisenbank St. Georgen* [απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2014, *eco cosmetics* και *Raiffeisenbank St. Georgen*, C-119/13 και C-120/13, EU:C:2014:2144] το ΔΕΕ αποφάνθηκε (σκέψη 42) ότι «δεν τίθεται θέμα εφαρμογής της διαδικασίας δηλώσεως αντιρρήσεων των άρθρων 16 και 17 του κανονισμού 1896/2006 υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης.» Το ΔΕΕ χρησιμοποίησε περαιτέρω τη διατύπωση (σκέψη 49): «Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 1896/2006 έχει την έννοια ότι οι διαδικασίες τις οποίες αφορούν τα άρθρα 16 έως 20 του κανονισμού αυτού δεν εφαρμόζονται όταν προκύπτει ότι ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής δεν επιδόθηκε ή δεν κοινοποιήθηκε κατά τρόπο συνάδοντα προς τις ελάχιστες προδιαγραφές που θεσπίζονται με τα άρθρα 13 έως 15 του εν λόγω κανονισμού.»

Ένα μέρος της γερμανικής θεωρίας συνάγει από τις διατυπώσεις αυτές ότι το ΔΕΕ ήθελε να εκφράσει τη σκέψη, ότι ένας καθού, στον οποίο η διαταγή πληρωμής δεν έχει επιδοθεί ή κοινοποιηθεί ακόμη νομίμως, δεν έχει ακόμη –παρά το γεγονός ότι γνωρίζει την ύπαρξή της– τη δυνατότητα να υποβάλει κατ' αυτής προληπτικώς, προς τήρηση της σχετικής προθεσμίας, δήλωση αντιρρήσεων.

Εάν το ΔΕΕ ήθελε, όπως έγινε εν μέρει αντιληπτό, να αποκλείσει το δικαίωμα υποβολής δήλωσης αντιρρήσεων του καθού κατά το χρονικό αυτό σημείο, το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι τα δικονομικά δικαιώματα του εκάστοτε καθού θα περιστέλλονταν σε τέτοιο βαθμό, ώστε η προβλεπόμενη από τον κανονισμό 1896/2006, μεταξύ άλλων στο άρθρο 16, δικαστική προστασία θα υφίστατο σημαντικό περιορισμό. Επί παραδείγματι, ένας καθού στον οποίο επιδόθηκε ή κοινοποιήθηκε ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής χωρίς την αναγκαία μετάφραση, αλλά ο οποίος υποβάλλει δήλωση αντιρρήσεων ήδη εκ των προτέρων, θα μπορούσε να ηττηθεί τελεσιδικώς σε περίπτωση που η μετάφραση του επιδόθηκε ή κοινοποιήθηκε εκ των υστέρων (σύμφωνα με τα κριθέντα στις αποφάσεις της 2ας Μαρτίου 2017, *Henderson*, C-354/15, EU:C:2017:157 και της 6ης Σεπτεμβρίου 2018, *Catlin Europe SE*, EU:C:2018:675), χωρίς αυτός –επειδή θεωρεί ότι το έχει ήδη πράξει εγκύρως– να υποβάλει δήλωση αντιρρήσεων για δεύτερη φορά, καθόσον η πρώτη δήλωση αντιρρήσεών του θα θεωρούνταν απαράδεκτη ως προώρως ασκηθείσα.

Σε άλλες διαδικασίες ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, το αιτούν δικαστήριο αντιμετωπίζει εν τω μεταξύ την ασάφεια ως προς την έννοια της απόφασης του ΔΕΕ προβαίνοντας, σε περίπτωση αντιρρήσεων κατά του κύρους της εκτέλεσης, προληπτικώς σε εκ νέου επίδοση ή κοινοποίηση και ενημερώνοντας ταυτόχρονα τον καθού να υποβάλει για κάθε ενδεχόμενο εκ νέου δήλωση αντιρρήσεων εντός 30 ημερών προκειμένου να μην αντιμετωπίσει δυσμενείς έννομες συνέπειες. Τούτο διότι ένας καθού κατά κανόνα δεν θα σκεφθεί ότι μετά τη συμπλήρωση της επίδοσης ή κοινοποίησης πρέπει να υποβάλει εκ νέου δήλωση αντιρρήσεων, παρά το γεγονός ότι το είχε ήδη πράξει προηγουμένως. Ωστόσο, κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, το κατά πόσον ο καθού μπορεί να αμυνθεί αποτελεσματικά κατά της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής δεν επιτρέπεται να

εξαρτάται από το τυχαίο γεγονός, εάν ένα δικαστήριο προβαίνει στην ενημέρωση αυτή και/ή εάν τότε πράγματι υποβάλλεται εκ νέου εμπροθέσμως δήλωση αντιρρήσεων.

Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, και υπό το φως της συζήτησης στη σχετική βιβλιογραφία, να διευκρινισθεί, εάν το ΔΕΕ στις σκέψεις 42 και 49 της προαναφερόμενης απόφασης ήθελε να αντιμετωπίσει μια πρόωρη δήλωση αντιρρήσεων ως απαράδεκτη.

Εφόσον το ΔΕΕ καταλήξει στο συμπέρασμα, ότι η δήλωση αντιρρήσεων υπό αυτές τις περιστάσεις μπορεί να υποβληθεί εμπροθέσμως ήδη πριν από τη διενέργεια έγκυρης επίδοσης ή κοινοποίησης, το αιτούν δικαστήριο φρονεί και ως προς την υπόθεση της κύριας δίκης –στο μέτρο που η διαταγή πληρωμής έχει υπόσταση στο πλαίσιο των πρώτου και δεύτερου προδικαστικών ερωτημάτων, πλην όμως η κήρυξη της εκτελεστότητας πρέπει να ακυρωθεί– ότι μπορεί να μεταφέρει τη διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού 1896/2006, σε εθνικό δικαστήριο δικάζον κατ’ αντιδικία, χωρίς να απαιτείται ακόμη μία επίδοση ή κοινοποίηση και μια νέα δήλωση αντιρρήσεων της καθής.

VI.

Το αιτούν δικαστήριο είναι δυνάμει του άρθρου 267, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ υποχρεωμένο να παραπέμψει το ζήτημα στο Δικαστήριο για να αποφανθεί επ’ αυτού. Τούτο διότι σύμφωνα με το άρθρο 1092a, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του ZPO (Zivilprozessordnung, κώδικα πολιτικής δικονομίας), οι αποφάσεις του Amtsgericht Wedding (ειρηνοδικείου Wedding) –δικαστηρίου αρμόδιου για την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής στη Γερμανία– δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα.

[παραλειπόμενα]